

ကြိယာ

သိင်္ဂါရ မြားချက်

အမှာ စာ

ဤဝတ္ထုရှည်သည် ကျွန်တော် စိတ်ကူးဖြင့် ရေးသား သောဝတ္ထုဆို စေကာမူ အတွင်း၌ ပါသော ဇာတ်လမ်းကျောရိုး နှင့် တိဗက်တရားစီရင် ရေးနှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက် တို့ မှာ (၂၀၀၉) ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေဆု ဆွတ်ခူးရရှိ သွားသော ဆရာကြီး ယိမ်းနွဲ့ပါး၏ 'ခါ ကာဘိုခရီးသည် ' စာအုပ်မှ အချက်အလက်များကို ကိုးကားမှီငြမ်း၍ ဇာ တ်လမ်းဖွဲ့ ရေးသား ခဲ့ပါကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။ ။

ထို့အတွက် ဆရာကြီး ယိမ်းနွဲ့ပါးအား များစွာကျေးဇူး တင်ပါကြော င်း

ထိုဝတ္ထုဇာတ်လမ်းမှာ ကျွန်တော့်စာဖတ်ပရိသတ်များ နှစ်သက်သ ဘောကျစေမည့် ဇာတ်လမ်းကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါ ကြောင်းနှင့် ကျွန် တော့်စာဖတ်ပရိသတ်များ နှစ်သစ်နှင့် အတူ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ကျန်း မာစွာဖြင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုများ ရှိကြပါ စေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းလိုက်ရပါသတည်း။

စာဖတ်သူတို့ ၏ မေတ္တာရိပ်အောက်မှ ...

တြိစက္က

ဒဿနလက်ဆောင်

*စေတနာသည် ...

တုံ့ပြန်မှု အကျိုးပေး အမြန်ဆုံးဖြစ်သည်။ ။

သင်က အခြားသူအပေါ်မှာ စေတနာအပြည့်ဖြင့် အကူအညီပေးသည် ဖြစ်စေ အခြားသူ၏ အလုပ်ကို ဆောင်ရွက်ပေးသည် ဖြစ်စေ စေတနာတန်ဖိုးကြောင့် သင်၏ တန်ဖိုးလည်း မြင့်တက် လာနိုင်ပေသည်။ ။

*ငွေကြေးရှာဖွေရန် အကောင်းဆုံးသောအလုပ်မှာ

လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ကောင်းမွန်စွာ တတ်ကျွမ်းခြင်းနှင့်

ထိုအလုပ်ကို စေတနာဖြင့် လုပ်ကိုင်ပေးခြင်းသည်

ငွေအရလွယ်ဆုံးသော နည်းဖြစ်သည်။ ။

*အစားအသောက် ရောင်းချသူများ သည်

မူလရောင်းချသော အစားအသောက် ကောင်းမွန်ရန် အပြင်

စေတနာပါ ထည့်ရောင်းရသည်။ ။

အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော်...

စားသောက်သူ မှန်သမျှ 'လျှာ' တစ်ချောင်းစီ ပါလာ

သောကြောင့် ဖြစ်သည် ။

*ရည်မှန်းချက် ရှိသောသူသည်

အချစ်ရှိသောသူနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်၏။

တွေ့ကြုံရင်ဆိုင်ရမည့် အခက်အခဲများကို

ကျော်လွှားရန် အားထုတ်မှုတွင် တူညီမှု ရှိလေ၏။

*ရည်ရွယ်ချက်မရှိပဲ

ဘဝခရီးကို ဖြတ်သန်းနေသူသည်

အဆုံးသတ်သောအခါမှာ လည်း

ရည်ရွယ်ချက်မဲ့စွာဖြင့် အဆုံးသတ်ရမည်မှာ သေချာလှ

သည် ။

*စိတ်အာရုံကို

စိုက်ခင်းတစ်ခုသဖွယ် အသုံးချလိုပါက

ကောင်းသောအတွေးမျိုးစေ့ ချရန် အရေးကြီးလှသည် ။

အတွေးမျိုးစေ့မှာ

ကောင်းသည် ဖြစ်စေ မကောင်းသည် ဖြစ်စေ

သင်ချသည့် အတိုင်း ရှင်သန်ပေါက်ဖွားမည် ဖြစ်ပေ

သည် ။

*လူတစ်ယောက်သည်

မိမိကိုယ်ကို ရိုးသားဖြူစင်သည် ဟု ပြောနေလျှင်

အကာအကွယ် ပြုလုပ်နေခြင်းသာ ဖြစ်၏။

စိတ်နှင့် ကိုယ်ကို သန့်စင်မှု မပြီးမချင်း

ပကတိ သန့်စင်သူတစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်သေးပေ။

*လူတစ်ယောက်အတွက်

အကြီးကျယ်ဆုံး အောင်နိုင်ခြင်းမှာ

မိမိစိတ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည် ။

မိမိစိတ်ကို အောင်နိုင်မှ သာ

အရာအားလုံးကို အောင်မြင်နိုင်မည် ဖြစ်သည် ။

*မိန်းကလေးတစ်ယောက်အတွက်

ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုအပေါ်မှာ

မဝံ့မရဲ ဖြစ်နေခြင်းမှာ

မှားယွင်းမှု စက်ကွင်းထဲ ရောက် နေသကဲ့သို့

ရှိလေသည် ။

*ဆင်ကို ဝါးလုံးထဲ ထည့်လို့ ရောဘယ်ရပါ့မလဲ။

ဒါပေမဲ့ ဝါးကို ခြင်းကျားယက်ပြီး

ဆင်ကို စွပ်မယ် ဆိုရင်တော့ လိုချင်တဲ့ အတိုင်း

ဖြစ်လာမှာ ပါ။

ဆန့်ကျင်ဘက်အတွေးကြောင့် အောင်မြင်မှု ရတဲ့

သာဓကတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။

*ငရဲမီးဟာ မကောင်းပေမယ့်

ရွှေကို မှတ်ကျောက်တင်ပေးတဲ့ နေရာမှာ တော့

အထောက်အကူ ရပါတယ်။

ကြုံတွေ့ရတဲ့ အခက်အခဲတွေကို

ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ခြင်းဟာလည်း

အောင်မြင်မှုကို ရစေနိုင်ပါတယ်။

*အခြားသူထံမှာ ဝန်ထမ်းနေရခြင်းသည်

လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် အရည်အချင်းများကို

အချိန်နှင့် အမျှ လဲလှယ်ပစ်နေခြင်းနှင့်

သဏ္ဌာန်တူပါသည် ။

မိမိအရည်အချင်းကို အငှားချစားခြင်းနှင့် လည်း တူပါသည် ။

*

အခန်း(၁)
မြန်မာပြည်မြောက်ဖျားမှ တိဗက်ဒေသများ

ခါကာဘိုရာဇီတောင်ကြီးဟု အမည်ကြားလိုက်ရုံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ဖက်ဖျားဒေသတွင် လူသူအရောက်အပေါက် နည်းသောနေရာ တစ်ခုဖြစ်မှန်း သိနိုင်ကြပေသည်။ ။

တိမ်တိုက်များ ဖြင့် လှပသော အပြာရောင်နောက်ခံ၌ ထီးထီးမားမား ပေါ်ထွက်နေသောတောင်ထွတ်ကြီးမှာ မြန်မာ နိုင်ငံ၏ မြောက်ဖျား နယ်နိမိတ် စည်းရိုးသဖွယ်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ ။

အရှေ့ဘက်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် မြောက်ဘက်တွင် တိဗက်နိုင်ငံတို့ ရှိကြလေသည်။ ။ ခါကာဘိုရာဇီတောင်ကြီး၏ အမြင့်ပေကို ပေနှစ်သောင်း ခန့်မြင့်သည် ဟု ဒေသခံများက ပြောကြသော်လည်း တရားဝင် ထုတ်ပြန်သောမြေပုံ၌ မူ ပေပေါင်း(၁၉၃၁၅)ပေ မြင့်သည် ဟု ဖော်ပြထားလေသည်။ ။

ခါကာဘိုရာဇီတောင်ကြီးမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ သာမက အရှေ့တောင်အာရှတွင် အလှပဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးတောင်ထွတ် ကြီးတစ်တောင်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ။

ဒေသခံများကတော့ 'ခါကာဘိုရာဇီ' ဟူသောအမည် ကို လုံးလုံးမသိကြဘဲ ၎င်းနယ်သူနယ်သားများက 'အထန်းဘွမ်' ဟု ခေါ်ကြလေသည်။ ။

တောင်မြင့်ကြီးပေါ်သို့ တက်ရောက်နိုင်သောလမ်းများမှာ မတ်စောက်လှသောကြောင့် အပေါ်သို့ ရောက်အောင်တက် နိုင်သောလမ်း မရှိပေ

။ ယခင်က တောင်ထိပ်သို့ မရောက်နိုင်ကြသော်လည်း တောင်ပေါ်သို့ တက်မည်ဆိုပါက တိဗက်ပြည်သို့ သွားသော မြောက်ဘက်လမ်းမှ ကွေ့တက်ကြရလေသည် ။

ဆောင်းရာသီ ရောက်ချိန်တွင် ဆီးနှင်းများက အဆက် မပြတ် ကျနေပြီး ရေခဲများက တောင်ရင်ပြင်တစ်ခုလုံးကို ဖုံးအုပ် ထားသောကြောင့် အချို့နက်ရှိုင်းလှသော တောင်ကြားနှင့် ချိုင့် ဝှမ်းများ ပင် ပိတ်ဆို့နေတတ်လေသည် ။

ဒီဇင်ဘာ၊ ဇန်နဝါရီ စသော ဆောင်းရာသီဆိုလျှင် လုံးဝ သွားမရတော့ပေ။ ထိုအချိန်မျိုးတွင် တောင်ကြားလမ်း မှန်သမျှ ရေခဲများ ဖြင့် ပိတ်ဆို့နေတတ်ပေသည် ။

မိုးများ သောအချိန် ရောက်ပြန်တော့လည်း အန္တရာယ် များ ပြန်လေသည် ။ မိုးရွာသည် နှင့် တောင်ပေါ်မှ ရေခဲများ အရည်ပျော်ကာ တဟု န်ထိုး ဆင်း လာလေတော့သည် ။

ထိုအချိန်မျိုးတွင် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ရေခဲတုံးကြီးများ နှင့် အတူ ကျောက်တုံးကြီးများ ပါ ပါလာတတ်သောကြောင့် အသက်အန္တရာယ်များ လှပေသည် ။

တောင်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ရန် အကောင်းဆုံးအချိန် မှာ နွေဦးပေါက်ရာသီမှ မိုးဦးကျရာသီအထိသာ တက်ရောက်နိုင် ကြလေသည် ။

ခါကာဘိုရာဇီတောင်ကြီး တည်ရှိရာ ဧရာဝတီမြစ်ဖျား ပိုင်းမှ ရေဝေတောင်တန်းများ ၊ သံလွင်မြစ်၏ ရေဝေတောင်တန်း များ အပါအဝင် မြန်မာ-တိဗက်၊ မြန်မာ-ယူနန်ပြည် နယ်စပ် ဒေသတစ်ခွင်လုံးသည် ရှေးခါက မည်သည့် နိုင်ငံကမှ ပိုင်ဆိုင် အုပ်စိုးခြင်း မရှိသော (No Man's Land) နယ်မြေရိုင်းကြီးပင် ဖြစ်ခဲ့လေ၏။

ရှေးအခါက ခန်းတီးလောင်းဒေသသည် မြန်မာဘုရင် လက်အောက် ခံဖြစ်ခဲ့သဖြင့် ရွှေနန်းတော်ရှိ လွှတ်တော်မြေပုံများ ၌ မြန်မာပြည်ပိုင်နက်နေရာဟု ရေးဆွဲဖော်ပြထားသော်လည်း တရားဝင် သတ်မှတ်ထားသော နှစ်နိုင်ငံ နယ်နိမိတ်စည်းမျဉ်းလည်း မရှိခဲ့ပေ။

(၁၈၈၆)ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံး အင်္ဂလိပ် လက်အောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့ပြီးနောက်မှ (၁၉၁၄)ခုနှစ် မတ်လတွင် မြန်မာ-တိဗက် နယ်နိမိတ်စည်းမျဉ်းအဖြစ် ဗြိတိသျှ တိဗက် အစိုးရတို့ နယ်နိမိတ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုနိုင်သောကြောင့် 'မက်မဟွန်း လိုင်း' နယ်နိမိတ်စည်းမျဉ်းဟု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရသည် ။

အဓိကအားဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်ဖျားပိုင်း မြစ်လက်တက် အားလုံး စတင်သည့် ရေဝေတောင်တန်းများ မြန်မာပြည် အတွင်း ပါဝင်အောင် အထူးအလေးပေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ ကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည် ။

ခါကာဘိုရာဇီတောင်ကြီးအပါအဝင် မြောက်ဖျားဒေသ၌ ရှိသော တေ ၁၀၀ မြ ၀.၅ ကြိုးမ ၂၁၂၁ အများအားဖြင့် ဆီးနှင်းများ ဖုံးလွှမ်းနေသောကြောင့် သစ်ပင်မပေါက်နိုင်ကြပေ။

စိုက်ပျိုးရန်အတွက်လည်း ကျောက်သားမြေများ ချည်း ရှိသောကြောင့် သီးပင်စားပင်များ စိုက်ပျိုး၍ မရပေ။ သို့ကြောင့် တောင်အမြင့်ပိုင်းများ တွင် မနေနိုင်ကြဘဲ အမြင့်ပေ ငါးထောင် ကျော်မှ တစ်သောင်းကျော်အတွင်း သစ်ပင်ပေါက်သည့် နေရာ များ ၌ သာ လူနည်းစု ရွာတည်၍ နေထိုင်ကြသည် ။

ခါကာဘိုရာဇီတောင်ကြီးကို အမှီပြု၍ နေထိုင်ကြသော လူမျိုးစုအချို့ ရှိကြသည် ။

၎င်းတို့ သည် နှင်းများ ဖုံးလွှမ်းနေသော ခါကာဘိုရာဇီ တောင်ကြီး
ကို ဝမ်းစာသိုလှောင်ထားသော စပါးကျိုကြီးတစ်ခု ပမာ အားကိုးအား
ထားပြု၍ နေထိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။

၎င်းမျိုးနွယ်စုများမှာ ...

ခန္တီးရှမ်း၊ လီဆူး၊ တိဗက်၊ ထလုနှင့် ရဝမ်တိုင်းရင်းသားတို့ ဖြစ်ကြသ
ည်။ ။

ရဝမ်တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်ထဲမှာ အခြားမျိုးနွယ်စု ကွဲသွားသော လူ
မျိုးများ လည်း ရှိပေသေးသည်။ ။

တရုံ(Tarm)၊ ထလု(Htalu)၊

ဇမ်ဝမ်(Zewang)၊ အခုပိုင်(Ahku Hpain)၊

ဒရူ(Daru)၊ တန်ဆာ(Tangsar)၊

ချော်ဖာ(Chawpha)၊ ခင်ဖန်(Quinhpam)၊

ရမွန်(Ramun)၊ လွန်မီ(Lungmi)၊

တမန်(Taman)၊ မတ်ဝမ်(Matwang)

စသောလူမျိုးများ ဖြစ်ပေသည်။ ။

ထိုအထဲတွင် လူမျိုးစု တဖြည်းဖြည်း နည်းပါး လာပြီး အတွေ့ရနည်း
သောလူများမှာ ရဝမ်တိုင်းရင်းသားများ ထဲမှ ထလု (Htalu)လူမျိုးတို့ ဖြ
စ်သည်။ ။

ထလုတိုင်းရင်းသား၏ အမျိုးစု(Clan)ကလေးတစ်ခု ဖြစ်သော
နမ်ဂါး(Namga)ဆိုသော အမျိုးတစ်စုလည်း ရှေးအခါက ရှိခဲ့ဖူးပေသည်

ယခင်က တိဗက်ပြည်အတွင်းရှိ ဒေသန္တရအားဖြင့် 'အခု ခွန်ဇာလောင်း' ခေါ် မြစ်ဝှမ်းဒေသ၌ နေထိုင်ခဲ့ကြရာမှ ဟိုင်ထ နယ်ဂျယ်ထန်ရွာမှ ဖြတ်လျက် နမ်နီလခါးတောင်ကြားကို ဖြတ်ကာ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ။

ရှေးလူများ ပြောပြချက်အရ တိဗက်ပြည် အခုခွန်ဇာလောင်းမြစ်ဝှမ်းတွင် ရှေးအခါက နေထိုင်ခဲ့ကြသောအမျိုးများမှာ နမ်ဂါးအပြင် ရေနမ်(Ranam)နှင့် ဟိုင်ထ(Hai Hta)အမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်။ ။

အမှန်တော့ ရေခဲတောင်တဝှမ်းတွင် အမှီပြုနေထိုင်ကြသော တိုင်းရင်းသား မျိုးနွယ်စု များမှာ တိဗက်နယ်အတွင်းမှ ရွှေ့ပြောင်းလာကြသူများ ပင် အများ စုဖြစ်ကြသည်။ ။

စိန်ခူးဝမ်မြစ်ကမ်းတလျှောက်မှာ တော့ တိဗက်မျိုးနွယ်စု များ သာ နေထိုင်သောရွာများ ရှိသည်။ ။

ရွာဟု သာ ဆိုရသော်လည်း တောင်ခြေတွင် နေထိုင်ကြသည့် တဲစုများ သာဖြစ်သည်။ ။

စိန်ခူးဝမ်မြစ်ကမ်းတလျှောက် ကမ်းပါးများ အပါအဝင် တောတောင်များမှာ မြန်မာပြည်ပိုင်နက်အတွင်းမှာ ပါဝင်သော် လည်း မြန်မာလူမျိုးများ သိပ်မတွေ့ရဘဲ တိဗက်မျိုးနွယ်များ သာ နေထိုင်ကြသည်။ ။

သို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ တိဗက်နယ်ဟု ပင် ပြောရလောက်ပေသည်။ ။

ထိုတောင်ကုန်းဒေသတွင် နေထိုင်ကြသော တိဗက် ပျိုဖြူတို့ မှာ လှပချောမောကြလေသည်။ ။

၎င်းတို့ နေထိုင်သောရွာများမှာ စိန်ခူးဝမ်မြစ် အထက်ပိုင်း

တောင်ခြေ၌ ရှိကြသည်။ ။

ထိုရွာများ သို့ ရောက်အောင် စိန်ခူးဝမ်မြစ်ကမ်း တလျှောက်မှ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများ အပေါ်မှ နင်းလျှောက်ကာ သွားကြရသည်။ ။

သီးသန့်ဖောက်ထားသောလမ်း မရှိပေ။

အချို့နေရာများ တွင် ရေစီးသန်လှသောစိန်ခူးဝမ်မြစ်ကို ဖြတ်ကူးရသည် လည်း ရှိရာ ယာယီသစ်လုံးတံတားကလေးများ ထိုးထားလေသည်။ ။

အချို့နေရာများ တွင် တံတားက နိမ့်သဖြင့် ရေက တံတားကို အရှိန်ဖြင့် လာရောက်တိုက်ခိုက်နေရာ ယိမ်းယိုင် လှုပ်ရှားနေလေသည်။ ။

တကယ်တော့ စိန်ခူးဝမ်မြစ်သည် ပေ(၁၀၀၀၀)ကျော် အမြင့်မှ ပေ(၄၀၀၀)အမြင့်သို့ မတ်စောက်စွာ စီးဆင်းလာသော တောင်ပေါ်ကျ ချောင်းအကြီးစားဖြစ်ပေသည်။ ။

အောက်ပိုင်းတွင် မြစ်ရေသည် စိမ်းလဲ့ကြည်လင်နေရာမှ တောင်ကျရေများ ရောနှောလာသောအခါ ရွံ့နွံများ ထကာ နောက်ကျို လာလေတော့သည်။ ။

စိန်ခူးဝမ်မြစ်ဖျားပိုင်းဘက် တောင်ကမ်းပါးယံထက်မှာ တော့ ရွာငယ်ကလေးများ ရှိသည်။ ။

ရွာငယ်ဟု သာ ခေါ်သော်လည်း တဲအိမ်ငယ်ကလေးများ စုပေါင်းနေထိုင်ကြခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ။

ထိုအထဲတွင် စမ်ဒန်းရွာလည်း တစ်ရွာပါဝင်လေသည်။ ။ စမ်ဒန်းရွာ၌ တိဗက်လူမျိုးတို့ အများ စုရှိပြီး အခြားလူမျိုးအချို့ လည်း ရောနှောနေ

ထိုင်ကြလေသည်။ ။

စမ်ဒန်းရွာကလေးမှာ စိန်ခူးဝမ်မြစ်ကမ်းအထက် မတ်စောက်စွာ ရှိနေသော ကမ်းပါးယံ၌ ရှိနေပြီး အနောက်ဘက်မှာ တော့ ပြာလဲ့သော ကောင်းကင်ပြင်နောက်ခံနှင့် အစဉ်သဖြင့် ရေခဲနှင့် ဆီးနှင်းများ ဖုံးလွှမ်းထားသော တောင်တန်းကြီးများက ကာရံထားလေသည်။ ။

ရွာ၏ မြောက်ဖက်မှာ တော့ ကျယ်ပြန့်သောလွင်ပြင်များ ရှိပြီး တောင်ကုန်းများ၊ ချိုင့်ဝှမ်းများ ၌ မူ ဂျုံစိုက်ခင်းအပါအဝင် သီးနှံစိုက်ခင်းများ ရှိကြလေသည်။ ။

အဝေးမှ မျှော်ကြည့်လျှင် စိမ်းလန်းသော မြက်ခင်းပြင်ကြီး ဖြန့်ခင်းထားသကဲ့သို့ ရှိလေသည်။ ။

အမှန်တော့ စမ်ဒန်းရွာသည် ရေခဲတောင်တန်းကြီးများ ဝန်းရံကာဆီးထားသောမြေပြန့်မှ ပေ(၆၀၀၀)ကျော်အမြင့်၌ ရှိသည့် တောင်ပေါ်ရွာကလေးပင် ဖြစ်၏။

ရှေးအခါက စမ်ဒန်းရွာနှင့် ပတ်သက်သော အဖြစ်အပျက်အချို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဖူးပေသည်။ ။

ထိုအချိန်က တောင်ခြေနှင့် နီးသောနေရာတွင် ရွာများ တည်၍ နေကြလေသည်။ ။

ရာသီဥတု ဆိုးဝါးသောနှစ်တစ်နှစ်တွင် ခါကာဘိုရာဇီ တောင်ကြီးတစ်ခုလုံး မမြင်ရလောက်အောင် နှင်းများက ဖုံးလွှမ်း လျက်ရှိနေသည်။ ။

၎င်းကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်းကို နှင်းခမောက်ဆောင်းသည် ပြောကြလေသည်။ ။

ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းမှာ ဒေသခံများ အတွက် ကောင်းသော အခြေအနေ

မျိုးတော့ မဟုတ်ပေ။

သီးနှံစိုက်ခင်းများ ပျက်စီးခြင်းနှင့် တောင်ပေါ်သို့ မတက်နိုင်ကြသောကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာများ ရှာဖွေ၍ မရရှိကြ တော့ပေ။

နှင်းများက တောင်တစ်ခုလုံး မမြင်ရလောက်အောင် ဖုံးလွှမ်းထားနေရာမှ တစ်နေ့သ၌ တွင် နေရာအနှံ့မှ တောင်ဟီ သံများ ပေါ်လာလေတော့သည် ။

တောင်ဟီသံများ ကြားသောအခါ တောင်ခြေ၌ နေထိုင်ကြသော ရွာသူရွာသားများမှာ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ကြသည် ။ တောင်စောင့်နတ်များ မကျေနပ်သဖြင့် ထိုကဲ့သို့ ကြောက်မက် ဖွယ်ကောင်းသောအသံများ ပေါ်ထွက်လာသည် ဟု ထင်မှတ်ကြလေသည် ။

သို့ကြောင့် ရွာလူကြီးများက တောင်စောင့်နတ်များ ကျေနပ်မှု ရှိစေရန် ရိုးရာဓလေ့အတိုင်း တင်မြှောက်ပသ၍ တောင်းပန်ကြရန် စီစဉ်ကြလေတော့သည် ။

"တောင်စောင့်နတ် တောစောင့်နတ်များ ခင်ဗျား... ကျွန်တော်တို့ တတွေ မှားယွင်းမှု ရှိပါက ခွင့်လွှတ်ပေးတော်မူပါ။ တောင်များကို ဝှက်ထားခြင်းမှ လည်း ပြန်လည်ဖော်ပေး ကြပါခင်ဗျား၊ အစားအသောက်ရိက္ခာများကိုလည်း ပြန်လည်ပေး သနားကြပါခင်ဗျား..."

ဟု ပြောဆိုတိုင်တည်ကြလေသည် ။

ထိုအချိန်မှာ ပင် တောင်ဟီသံကြီးများ ဆက်တိုက်ကြားရ ပြီးနောက် နှင်းခဲကြီးများ အတုံးလိုက်အခဲလိုက် ပြိုကျ လာလေ တော့သည် ။

ရေခဲတုံးကြီးများ နှင့် ကျောက်တုံးကျောက်ခဲကြီးများ တဝုန်းဝုန်း တဒိုင်းဒိုင်းနှင့် ပြိုကျလာသံများ ကြားသည် နှင့်

တောင်ခြေရောက်နေသူများမှာ ကြောက်လန့်တကြား ထွက်ပြေး ကြလေသည်။ ။

သို့သော်လည်း ပေတစ်သောင်းကျော်အမြင့်မှ လိမ့်ကျလာသော ကြီးမားလှသည့် ရေခဲတုံးများ ၊ ကျောက်တုံးကြီးများ အား လွတ်အောင် မပြေးနိုင်ကြတော့ပေ။

ရွာသူရွာသားများအားလုံး ရေခဲတုံး၊ ကျောက်တုံးများ အောက်သို့ ရောက်သွားကြလေတော့သည်။ ။

ထိုမျှသာမကဘဲ တောင်ခြေနှင့် နီးသောရွာများအားလုံး ရေအောက်သို့ နစ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားကြလေသည်။ ။

ထိုအချိန်မှ စ၍ တောင်ခြေ၌ မနေဝံ့ကြတော့ဘဲ စိန်ခူးဝှမ်း မြစ်ကမ်းပါးသို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။ ။

တကယ်တော့ စိန်ခူးဝှမ်း မြစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ထွက်ပေါက်လမ်းတစ်ခုဆိုလျှင်လည်း မမှားပေ။ ဂူးဘားရွာမှ စိန်ခူးဝှမ်းမြစ်အတိုင်း လိုက်သွားပြီး မြစ်ဖျားခံရာဖြစ်သော ပေ အမြင့်(၁၄၂၀၀)ရှိ တလွတ်တောင်ခြားလမ်း သို့မဟုတ် ဒီဖူးလခါး တောင်ကြားလမ်းအထိ အကြမ်းအားဖြင့် (၁၅)မိုင်ခန့် ရှည်လျားသော မြစ်ဝှမ်းကျယ်ကြီးပင် ဖြစ်၏။

ဒီဖူးလခါးတောင်ကြားလမ်းကို ကျော်ဖြတ်လိုက်သည် နှင့် တစ်ဖက်နိုင်ငံ 'ဇာယုံ' မြစ်ဝှမ်းသို့ ရောက်နိုင်ပေသည်။ ။ တစ် နည်းအားဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အာသံပြည်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံ တိဗက် သို့ အလွယ်ဆုံး ရောက်နိုင်သော တောင်ကြားလမ်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ။

(၁၅)မိုင်ခန့်ကျယ်ဝန်းသော စိန်ခူးဝှမ်းသည် ဘေးနှစ်ဖက် မတ်စောက်ခြင်းမရှိဘဲ ပြေပြစ်သောနေရာ ဖြစ်လေသည်။ ။

ဆီးနှင်းရေခဲများကလည်း အောက်တိုဘာလလောက်တွင် စတင်ကျ
လာပြီး ဒီဇင်ဘာ၊ ဇန်နဝါရီလ ရောက်လာလျှင် ရေခဲထုများက လူတစ်ရ
ပ်မက ထူတက် လာလေသည်။ ။

သို့ကြောင့် နိုင်ငံခြားသားများက Alpine ဒေသများ ၌ ခေတ်စား
သော Ski ခေါ် ရေခဲအားကစားကွင်းမျိုး ပြုလုပ်ပါက သင့်လျော်မည်ဖြစ်
ကြောင်း မှတ်ချက်ချကြလေသည်။ ။

သို့ကြောင့် လည်း အပူဒဏ်ကို ကြောက်သဖြင့် မြေပြန့် လွင်ပြင်များ
၌ မနေနိုင်ကြသော တိဗက်တိုင်းရင်းသားတို့ နှစ် သက်သောနေရာများ
ဖြစ် လာလေသည်။ ။

လက်ရှိ တိဗက်တိုင်းရင်းသားတို့ သည် မြန်မာပြည် အတွင်းသို့ စတ
င်ဝင်ရောက်လာစဉ်က အစုလိုက်အပြုံလိုက် တစ်ချိန်တည်း ဝင်ရောက်
နေထိုင်လာခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။

မိသားစု တစ်စုချင်း တစ်ဖွဲ့ချင်း ခွဲခြား၍ လာရောက် နေထိုင်ကြခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။ ။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ပထမဆုံး လာရောက်နေထိုင်ခဲ့သော တိဗက်
အိမ်ထောင်စုသည် သက္ကရာဇ်(၁၈၉၂)ခုနှစ် လောက်ကပင်ဖြစ်ရာ ယခု
ဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်းနှစ်ရာနီးပါးခန့်ရှိနေ ချေပြီ။

ထိုအိမ်ထောင်စုတွင် ဂွန်ဘို(Gunbo)ခေါ် အဖွားကြီး တစ်ဦးနှင့် ၎င်း
၏ သားများ ဖြစ်ကြသော ဒေါဂျီး(Dawgyi)နှင့် စွမ်ချီ (Sumchi)၊ သမီး ၃
ရာမား(Drama)တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြလေသည်။ ။

ပြောင်းရွှေ့လာချိန်၌ ဂွန်ဘိုမှာ အသက်အရွယ် ကြီးရင့် လှပြီဖြစ်
သောကြောင့် အလုပ်ပင် ကောင်းစွာမလုပ်နိုင်တော့ပေ၊ အရွယ်ရောက်

နေပြီဖြစ်သော သားသမီးများက လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးကြရလေသည်။ ။

ဝွန်ဘိုတို့ မိသားစုသည် မူလက တိဗက်ပြည်၊ ဟိုက်ထ (Haihta)နယ်ရှိ၊ အကွမ်(Akum)ရွာ၌ နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး မိမိတို့ ၌ အစားအသောက် ရှားပါးလာသောကြောင့် မြန်မာပြည်အတွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့လာကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ။

မြန်မာပြည်တွင်းသို့ မြောက်ဘက်ထိပ်ဆုံးရှိ 'နန်နီလခါး' တောင်ကြားလမ်းမှ ဝင်ရောက်ကာ 'တဟောင်ဒမ်း' ရွာ၌ အခြေစိုက်ကာ နေထိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ ။

၎င်းတို့ ပထမ ရောက်လာချိန်တွင် တဟောင်ဒမ်းရွာနှင့် ထိုရွာတောင်ပိုင်း အခွန်းလောင်ဒေသများ တွင် ထလု တိုင်းရင်းသားများ စွာ နေထိုင်ကြလေသည်။ ။

ဝွန်ဘိုတို့ မိသားစု မြန်မာပြည်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက် နေထိုင်ကြပြီး (၁၂)နှစ်ခန့်ကြာသောအခါမှ တိဗက်ပြည် ဟိုက်ထ (Haihta)နယ်မှ ဆဂျေဝရီ(Sajaysari)နှင့် ဟဲလု(Ha'lu) တိဗက် အမျိုးသားနှစ်ဦးတို့ သည် ရေခဲတောင်ကြီးများကို ကျော်ကာ စိန်ရှူးဝမ်မြစ်ဖျားရှိ ထွန်နိုင်လခါး(တရူးလခါး)ဟု ခေါ်သော တောင်ကြားလမ်းမှ ဝင်ရောက်လာကြကာ ဦးစွာ တန့်လောင်း ခေါ် တန့်မြစ်ဝှမ်း၌ စတင်နေထိုင်ကြလေသည်။ ။

နောက်ပိုင်းမှ ရူဘားရွာ ရှိသောနေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ။

နောက်ပိုင်းမှာ တော့ တစ်စတစ်စနှင့် ရွှေ့ပြောင်းရောက် ရှိလာသော တိဗက်လူမျိုးတို့ များ ပြားလာသောကြောင့် နေရာ အနှံ့တွင် ရွာငယ်ကလေးများ တည်ထောင်ခဲ့ကြလေသည်။ ။

ရောက်ကာစအချိန်က အစာရေစာ ရှားပါးမှု ပြဿနာ များကြောင့်
ဒေသခံများ ဖြစ်ကြသော ထလုတိုင်းရင်းသားတို့ နှင့် ပြဿနာများ
ဖြစ်ကြသေးသည်။ ။

နောက်ပိုင်းမှ တဖြည်းဖြည်းနှင့် သီးခြားနေရာများ ခွဲ၍ နေထိုင်ခဲ့ရာ
မှ ရေခဲများ ဖုံးလွှမ်းနေသော မြန်မာပြည် မြောက် ဖျားဒေသများမှ မြန်
မာပြည်အတွင်းရှိ တိဗက်ဒေသများ အသွင် သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ရခြင်းဖြစ်
ပေသည်။ ။

★